

Sv. Križ nad Mariborom. Tukajšnje bralno društvo priredi v nedeljo dne 26. oktobra, popoldne ob treh igrah »Posestrimic. Čisti dobiček prireditve je namenjen prosvetnim potrebam društva. Vabite se domačini in okoličani k obilni udeležbi te prireditve.

Slov. Bistrica. V nedeljo dne 19. oktobra se bo obhajal na prijaznem griču v Ritoznoju praznik sv. Marjete. Cerkvica sv. Marjete je popolnoma prenovljena in gotovo najlepša podružnica v dekaniji. Slovesnost blagoslovitve bo opravil monsignor Vreže. Patrocinij se na vsak način vrši to nedeljo. Za prenovitev podružnice je daroval g. Alojzij Kranjčič 500 Din. Da bi ga mnogi posebno v nedeljo posnemali!

Sv. Lovrenc v Slov. goricah. Prostovoljno gasilno društvo pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. priredi v nedeljo dne 19. t. m., popoldne po večernicah v prostorih nove šole komedijo: »Maks v škripci«. Po igri prosta zabava v gostilni g. Senčarja. Prijatelji smeja od blizu in daleč, pridite!

Sv. Tomaž pri Ormožu. Veselo pokažje toplicev na predvečer dne 5. oktobra v Rokovcih je naznanjalo radostno vesti, da se naslednji dan vrši blagoslovitev prenovljene vaške kapela. Na mestu, kjer stoji danes kapela, je bil leta 1791 postavljen trioglat steber. Za njega so za dobrobit vneti vaščani kupili opekó od podrté cerkve sv. Kunigunde na Lahončaku in jo tudi skupno zvozili na mesto. Obnovitve potreben steber so vaščani l. 1891 podrti in pozidali sedajno kapelo. Leta 1907 je v njo udarila strela in jo hudo poškodovala. Zato je bila leta 1908 prenovljena in tedanjí od farne cerkve darovani kip Brezmadežna je bil zamenjan s sedajnim novim. Zó časa je pa že zopet razjedel zid. Zato so vaščani, v svesti si namenov, za katere so jo pozidali predniki, si šteli v dolžnost, da jo prenovijo. Z darovanimi prispevki so se plačali stroški prenovljenja. Po blagoslovitvi smo se na rpedlog gospoda kaplana spomnili potreb tomaževskega Društvenega doma ter zanj darovali 164 Din.

Sv. Primož na Pohorju. Umrl je dne 4. t. m. Janez Lorenci, po domače stari Bučnik. Dopolnil je 76 let. Z neumorno delavnostjo in skromnostjo si je ustvaril precejšnjo premoženje. Nevenljivih zaslug si je pridobil za župno cerkev. Mnogo predmetov v cerkvi, tako pred vsem krasno nebo, bode dolga leta pričalo o gorečnosti rajnega očeta za čast božjo in lepoto hiše božje. Bil je tudi nad 20 let cerkveni ključar. Po njegovi spodbudi so se kmalu po vojni nabavili novi zvonovi, h ka-

Nov vozni red

veljaven od 5. oktobra 1930, z zimskim voznim redom avtomobilnih prog. — Cena 2 Din. — Naroča se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

terim je sam največ prispeval. Dne 6. oktobra smo ga ob veliki udeležbi ljudstva položili k večnemu počitku. Bodi mu Bog obilen plačnik za vse dobro, kar je storil v svojem življenju!

Socka. V nedeljo dne 19. t. m. ob treh popoldne bo sestanek cestnih interesentov za gradbo nove ceste Frankolovo—Dobrna. Vsi, ki se zanimata za to novo cesto, ste uljudno vabljeni na sestanek. — Odbor.

Verstvo in nedostatek verstva v narodih.

Priobčil A. K.

Majhen je slovenski narod. Njegovi mogočni sosedje so jako skrčili njegove meje, uničiti ga niso mogli. Niti silni turški napadi, niti besni protestantski navalí mu niso mogli dosti škodovati. Slovenski narod se je ohranil, ker se je zvesto držal svoje katoliške vere. Podobne zglede imamo v svetovni zgodovini. Tu opazujemo paganske narode, ki so dolgo napredovali, a polagoma je začela njihova moč pešati, in nekateri so celo izginili iz zgodovine. Vzroki za to so bili največkrat v njihovi veri. Dokler so bili zvesti svoji veri, dasi paganski veri, je njihova moč rasla. Molili so sicer malike, pa molili so jih v dobri veri, in Bog je te njihove molitve gotovo za dobro vzel, ker sv. Avguštin pravi, da je človeška duša po svoji naravi krščanska. Ko so se ti narodi pa udali razuzdanosti in mehkužnosti, ko je vera nehala biti

njihovo ravnilo, tedaj so nastopili rakovo pot, njihova slava je začela bledeti in prišli so pod tujo oblast ali so celo izginili. Naj navedem tukaj nekaj zgledov iz svetovne povestnice.

I. Egipčani.

Egipčani in njihovi južni sosedje Etiopci so bili zelo pobožni ljudje. Verovali so v posmrtno življenje; verovali so, da bodo dobri poplačani, hudobni pa kaznovani. Po njihovi veri uživajo zveličani neizmerno veselje; stanujejo na čarobnem otoku, katerega obteka in namaka nebeški Nil. — Vsled neizrečene sreče darujejo tam bogovom v zahvalo in čast neprestane daritve. Muke pogubljenih so strašne. V grobu kralja Ramsesa so upodobljene v 75 oddelkih. Tam se vidi, kako so pogubljene topli, pekli, mučili itd.

Egipčani so silno živo verovali v posmrtno življenje. Vera v neumrjóst duše jim je bila vodilna misel. To njihovo trdno vero so občudovali Grki in drugi narodi. Za duše rajnih so opravljali različne molitve. Iz raznih napisov še dandanes spoznavamo, da so za rajne darovali goveda, gosi, kadilo, pivo, kolače in druge dobre darove, o katerih so mislili, da jih vživajo bogovi.

Vse življenje pri Egipčanih je prešinjala verska misel. Zato so duhovnike zelo spoštovali, ne le, ker so opravljali sveto službo bogovom, ampak tudi zato, ker so bili izobraženi možje in so z dobrimi nasveti ljudstvu veliko koristili. Duhovniki so morali bolj popolno živeti kot drugo ljudstvo. Imeli so zelo stroge poste, enkrat so se morali postiti kar 42 dni zapored, da bi zatrlí v sebi kal 42 smrtnih grehov, o katerih poročajo egiptovska izročila. Tiste dni jedi niti soliti niso smeli, da bi tembolj zatirali v sebi poželjivost po jedi. Duhovniki so bili zgled modrosti, čistosti in mravnosti. Drugi Egipčani so smeli imeti žen, kolikor so jih zamogli prerediti, duhovnikom je bilo dovoljeno imeti le po eno. Duhovniki so opravljali službo božjo, gojili so znanost in

Ste naročeni na list

NEDELJA

?

Izhaja vsak teden.

Prinaša vsakokratni nedeljski evangelij in razlago ter druge podučne verske članke, razen tega pa resničen dogodiljaj iz misijonov »Mladostni navihaneec — postane redovnik« in mične zgodbe za decó.

Slane mesečno samo 2 Din, celoletno 24 Din. Se danes si naročite NEDELJO po dopisnici na spodnji naslov:

Uprava NEDELJE, Maribor, Slomškov trg 20.

kaj je z Rudolfijem. Kakšna je njegova usoda? Ali je srečno ušel? Ali je morda bil ustreljen? In pisma? Gorje, če pridejo komu drugemu v roke, potem je zgubljen.

Ta negotovost ga je popolnoma zmedla. Tresel se je kakor otrok, ki se boji očetove šibe. Tvoj mu je pokrival čelo, hotel je moliti, toda ni mogel, njegove misli so bile preveč raztresene. Pobegnil bi, toda težka vrata celice mu zapirajo pot. Vsak večji šum mu je vzbudil sum, da prihajajo vojaki, ki ga odvedejo na morišče. Vsak trenutek bi mogel vstopiti strogi mestni sodnik Peter Volk ter mu naznaniti strašno smrtno obsodbo.

Zdajci se slišijo krepki koraki pred celico. Zagrmel je močni glas Jurija Vamprehta, duri so se odprle, in zares je strogi mestni sodnik Peter Volk stal pred potrjim grofom.

Kaj pa je to? Mestnega sodnika obraz, ki je vedno kazal najresnobnejše poteze, je bil danes prešinjen s čudovito prijaznostjo in milobo.

Vljudno ga je pozdravil in rekel:

»Gospod grof, vem, da me smatrate za svojega nasprotnika, ker so moji nazori in moja služba v navzkrižju z vašim početjem. Težko mi je bilo dosedaj dokazati, da nikakor nisem nasprotnik vaše osebe. Zato pa me tem bolj veseli, da

vam morem danes sporočiti, da vaša stvar ne stoji tako slabo, kakor morda vi sami mislite.«

Grof Tatenbah se je veselo zganil, žarek upanja je zadel njegovo razburjeno srce. Vedel je, da mestni sodnik resnobno govori, saj je bila pri možu stroge resnice takšna šala izključena.

»Torej sem svoboden,« radostno vzdihne grof Tatenbah.

»To še ne,« odvrne mestni sodnik, »toda krynikov meč je, hvala Bogu, sedaj vtaknjen v nožnico.«

Grof Tatenbah je pogledal mrko v tla, pričakoval je več.

»Sodišče je izdalo sodbo,« je nadaljeval Peter Volk, »in ni izreklo smrtne obsodbe.«

»In kakšna je moja usoda,« vpraša grof ves nemiren.

Mestni sodnik potegne izpod plašča pergament ter prečita jetniku sodbo z dne 9. oktobra 1670, ki se je glasila tako, da se vzame grofu vse službe ter se ga obsodi na denarno globo. Tudi ostane še dalje v zaporu. To pa vse radi tega, ker preiskava dosedaj nič ni dognala, kar bi kazalo na veleizdajstvo. Vendar pa zasluži izvanredno kaznen, ker je podpiral grofa Zriniskega pri njegovih slabih namenih.

so podučevali ljudstvo. Sploh so bili duhovniki edini učitelji v Egiptu. Šole so bile pri templjih.

Duhovniki so vodili tudi kralja. — Zjutraj so ga vzbudili ter so mu prečitali vsa pisma, ki so došla po noči. Nato se je kralj skopal in oblekel ter šel v spremstvu duhovnikov k altarju, kjer je daroval bogovom. Duhovniki so pri tem prosili za njegovo zdravje in dolgo življenje; hvalili so njegove čednosti in grajali njegove pregreške. Nato je začel opravljati državne posle, pri čemur so bili tudi duhovniki glavni svetovalci. Hrana in pijača sta bila kralju natanko predpisana. Hrana je bila preprosta, vina je smel le malo uživati. Sploh je bilo vse kraljevo delovanje natanko predpisano po postavi. Da je kraljeva čast bila pri Egipčanih silno velika, je samo ob sebi razumljivo.

Tudi sodniki so bili vzeti iz vrst duhovnikov in najvišji sodnijski zbor je štel 31 sodnikov. Hudodelstva so se v Egiptu strogo kaznovala. Očetomorilce so strašno mučili in nazadnje žive sezgali. Navadne morilce, tudi morilce sužnjev, so kaznovali s smrtjo. Kdor bi bil lahko zabranil umor, a ga ni, je bil tudi s smrtjo kaznovan. Jednako je smrtna kazen zadela krivoprisežnike. Kdor je goljufal pri meri in vagi, kdor je ponarejal pečate in podpise, takemu so odsekali obe roki. Detomrilka je morala mrtvo dete držati v rokah tri dni in tri noči. Kdor je izdal vojaške tajnosti, so mu odrezali jezik. Zapeljivce deklet kot tudi zapeljivce moških so strogo kaznovali. Vse postave so se strogo izvajale.

Sadno drevje za jesensko saditev se dobi po 15. oktobrom in sicer: Bobovec, Kanadko in Baumanova reneta. Drevje je prvovrstno ter se dobi na trimesečni plačilni rok. Naročajte takoj! Josip Raušl, Sovci, p. Sv. Tomaž pri Ormožu.

Zahvala. O požaru, ki smo ga imeli na Pečovju, se je zavarovalnica Banka Slavija izkazala nad vse kulantna, ker je takoj izplačala celo zavarovalno odškodnino; vsled tega občinstvu to družbo kar najtopleje priporočamo! Franc Selšek, posestnik v Osencl št. 7, p. Teharje pri Celju. 1272

Preklic. Podpisani preklicujem in obžaljujem vse žaljivke, ki sem jih izrekel napram g. Jerneju Žurmanu, posestniku in predsedniku posredovalnega urada občine Velenje. Obenem se zahvaljujem, da je odstopil od kazenskega zasledovanja. — Deberšek Fr., Pesje pri Velenju. 1273

Vinotoč je otvoril Muraus, Košake pri Mariboru. 1270

ZAHVALA.

Podpisani se zahvaljujem tem potom podpornemu društvu

»Ljudska samopomoč«, Marlbor, za točno izplačilo pripadajoče podpore po smrti svojega očeta g. Ivana Gregorec in priporočam to društvo vsakomur v takojšnji pristop, ako še ni njega član.

Veliki Okič, dne 1. oktobra 1930.

Jakob Gregorec,
sin in pov. Ljud. sam.

Kako verni, pobožni in požrtvovalni so bili Egipčani, nam pa prav posebno kažejo ostanki in razvaline velikanskih templjev. Zato piše grški zgodovinar Herodot, da so Egipčani bolj pobožni kakor vsi drugi ljudje. Ena največjih in najlepših stavb na svetu je bil tempel v Karnaka, ki je bil 1200 čevljev dolg in 360 čevljev širok. Mogočnost in veličastvo egiptovskih templjev opisujejo z velikim začudenjem stari obiskovalci Egipta, ki so jih videli, in novi, ko so gledali le njihove razvaline.

V templjih so imeli Egipčani svoje šole, tu so stanovali duhovniki, tu so se zbirale silne množice ljudstva, ki so bogove pobožno častile. Egipčani so radi molili, molili so z razprostrtimi rokami ali so se klanjali do tal. Iz spoštovanja do božanstva so se vrgli tudi na tla ali so klečali in držali levo roko kvišku, desno pa na prsih. Bogovom so darovali različne stvari: rože, sadje, poljske pridelke, kruh, meso in živali. Darovane živali so morale biti brez telesne napake. V templjih se je širil prijetni vonj, ker so bogovom žigali dragocena, dišeča kadila.

Tako je bilo versko življenje v starem Egiptu. Zgodovinar Diodor piše, da je imel Egipčane za eden najsrenejših narodov na zemlji, ker jim je dežela nudila vsega, kar so potrebovali, ker so bili pridni in pobožni, ker so se postave strogo izpolnjevale ter je povsod vladal red in poštenost. Rodovitnost dežele je bila toliko, da so imeli Egipt za najrodovitnejšo deželo na zemlji. To rodovitnost je Egipt že od nekdanj dobival od reke Nil, ki vsako leto v gotovem času preplavi in s svojo blatno zemljo pognoji polja, da prinašajo bogate žetve. V zadnjem času se je površje obdelane zemlje zelo povečalo, ker so Angleži pri mestu Assuan napravili velikanski 1800 m dolg jez, ki zapira reko, da se celo leto po kanalih more namakati zemlja, kolikor je potrebno.

Na reki Nil so plavale mogočne ladje, na njegovih bregovih so se vrstila lepa mesta in mogočni templji. V mestih je živel delavno ljudstvo, v templjih pa pobožni in učenj duhovniki. Povsod je bilo videti blagostanje in vse je prešinjala misel na posmrtno življenje. Zato so Egipčani stavili velikanske grobnice in visoke piramide, katere še dandanes vsak občuduje, ki jih vidi. Zgodovinar Weiss piše, da v najstarejših časih Egipta najdemo tako umevanje verskih vprašanj, da se zdi, kot bi slišali glasove prvotnega razodenja.

Ko je pa to umevanje verskih vprašanj začelo pešati, ko je zavlada verska mlačnost, razuzdanost in so se začele upeljovati razne novotarije, je tudi sreča vzela slovo od Egipčanov in prišli so pod jarem tujih narodov. V bitki pri Peluziji leta 525 pr. Kr. so izgubili svojo samostojnost. V teku stoletij je Egipt preživel mnogo ponižanja. Za časa Ptolomejcev se je zdelo, da so se povrnili stari dobri časi, ker Egipt je štel 7 milijonov prebivalcev in Aleksandrija s 300.000 prebival-

Samo 130 Din

rdeča ali rožasta odeja!

Samo 150 Din

krasna klot odeja!

Samo 43 Din

sivo vzorčasta flanel-odeja!

1004/7

Razp.

Trgovski dom Stermecki, Celje št. 24

Neodgovarjajoče se zamenja ali vrne denar.

Zahtevajte takoj novi, veliki, brezplačni ilustrirani cenik z več tisoč slikami!

ci je bila prvo trgovsko mesto na svetu, toda tem hujše je bilo ponižanje, ko so Rimljani zasedli Egipt. Cezar je imel hude boje v Aleksandriji, Oktavian je izropal Egipt, Karakala je klal kot mesar. Krščanstvo je lepo vspevalo v Egiptu s svojimi visokimi šolami in upanje je bilo, da bodo nastopili za deželo boljši časi. S krščanstvom so se pa pojavili tudi besni krivoverci. A kmalu so prišli mohamedanski Arabci, ki so uničili krščanstvo in vso njegovo kulturo. Kot potomcev nekdanjih mogočnih Egipčanov je dandanes le nekaj stotisoč felahov (kočarjev in delavcev), ki stanujejo kot so stanovali pred tisočletji v hornih kočah, zbitih iz slame ali rogoze in nilskega blata. (Dalje prih.)

Zanimive vesti.

Iz organizacije zločincev. Največje in najbolj drzne zločinske organizacije obstojajo v ameriškem mestu Čikago. Ker so bile baš tukaj varnostne razmere obupne, so napele oblasti v zadnjem času vse sile, da bi iztrebile lopovska gnezda. Pohod proti banditskim organizacijam je rodil le malo uspeha. Kot protikrep proti oblastni preganjalni akciji je zahteval vodja vseh čikaških banditov Al Capone, da mora plačati vsak od organiziranih tolovajev 200 dolarjev. Iz nabrane svote je osnoval kapital za podkupovanje policije. Poskus banditskega kolovodje je že uspel v toliko, ker je zagrabila policija od 26 najbolj opasnih roparskih vodij le 7. Sedaj namerava policija pasti po ženah in deci banditov in jih obdržati v zaporih kot talce, dokler se ne bodo zglasili lopovi sami na obračun. Al Capone bo podkupovalni kapital enostavno povečal in potem bodo ostale tudi žene in otroci roparskih kolovodij neizsledeni.

Zamorec v levji votlini. Londonski list poroča to-le: Pred kratkem se je podila po pustinja severnega Transvala v Južni Afriki lovska družba za levinjo, ki je bila dan poprej obstreljena. Slednjič so našli mrtvo zver in poleg nje zamorca, ki je bridko jokal. Črnc je pripovedoval, kako so ga osumili pred več leti umora in se je rešil ječe edino le s pobegom. Cele tedne je taval okrog, da bi našel kako varno zavetišče pred preganjalci. Izsledil je

so podučevali ljudstvo. Sploh so bili duhovniki edini učitelji v Egiptu. Šole so bile pri templjih.

Duhovniki so vodili tudi kralja. — Zjutraj so ga vzbudili ter so mu prečitali vsa pisma, ki so došla po noči. Nato se je kralj skopal in oblekel ter šel v spremstvu duhovnikov k altarju, kjer je daroval bogovom. Duhovniki so pri tem prosili za njegovo zdravje in dolgo življenje; hvalili so njegove čednosti in grajali njegove pregreške. Nato je začel opravljati državne posle, pri čemur so bili tudi duhovniki glavni svetovalci. Hrana in pijača sta bila kralju natanko predpisana. Hrana je bila preprosta, vina je smel le malo uživati. Sploh je bilo vse kraljevo delovanje natanko predpisano po postavi. Da je kraljeva čast bila pri Egipčanih silno velika, je samo ob sebi razumljivo.

Tudi sodniki so bili vzeti iz vrst duhovnikov in najvišji sodnijski zbor je štel 31 sodnikov. Hudodelstva so se v Egiptu strogo kaznovala. Očetomorilce so strašno mučili in nazadnje žive sezgali. Navadne morilce, tudi morilce sužnjev, so kaznovali s smrtjo. Kdor bi bil lahko zabranil umor, a ga ni, je bil tudi s smrtjo kaznovan. Jednako je smrtna kazen zadela krivoprisežnike. Kdor je goljufal pri meri in vagi, kdor je ponarejal pečate in podpise, takemu so odsekali obe roki. Detomrilka je morala mrtvo dete držati v rokah tri dni in tri noči. Kdor je izdal vojaške tajnosti, so mu odrezali jezik. Zapeljivce deklet kot tudi zapeljivce moških so strogo kaznovali. Vse postave so se strogo izvajale.

Sadno drevje za jesensko saditev se dobi po 15. oktobrom in sicer: Bobovec, Kanadko in Baumanova reneta. Drevje je prvovrstno ter se dobi na trimesečni plačilni rok. Naročajte takoj! Josip Raušl, Sovci, p. Sv. Tomaž pri Ormožu.

Zahvala. O požaru, ki smo ga imeli na Pečovju, se je zavarovalnica Banka Slavija izkazala nad vse kulantna, ker je takoj izplačala celo zavarovalno odškodnino; vsled tega občinstvu to družbo kar najtopleje priporočamo! Franc Selšek, posestnik v Osencl št. 7, p. Teharje pri Celju. 1272

Preklic. Podpisani preklicujem in obžaljujem vse žaljivke, ki sem jih izrekel napram g. Jerneju Žurmanu, posestniku in predsedniku posredovalnega urada občine Velenje. Obenem se zahvaljujem, da je odstopil od kazenskega zasledovanja. — Deberšek Fr., Pesje pri Velenju. 1273

Vinotoč je otvoril Muraus, Košake pri Mariboru. 1270

ZAHVALA.

Podpisani se zahvaljujem tem potom podpornemu društvu

»Ljudska samopomoč«, Marlbor, za točno izplačilo pripadajoče podpore po smrti svojega očeta g. Ivana Gregorec in priporočam to društvo vsakomur v takojšnji pristop, ako še ni njega član.

Veliki Okič, dne 1. oktobra 1930.

Jakob Gregorec,
sin in pov. Ljud. sam.

Kako verni, pobožni in požrtvovalni so bili Egipčani, nam pa prav posebno kažejo ostanki in razvaline velikanskih templjev. Zato piše grški zgodovinar Herodot, da so Egipčani bolj pobožni kakor vsi drugi ljudje. Ena največjih in najlepših stavb na svetu je bil tempel v Karnaka, ki je bil 1200 čevljev dolg in 360 čevljev širok. Mogočnost in veličastvo egiptovskih templjev opisujejo z velikim začudenjem stari obiskovalci Egipta, ki so jih videli, in novi, ko so gledali le njihove razvaline.

V templjih so imeli Egipčani svoje šole, tu so stanovali duhovniki, tu so se zbirale silne množice ljudstva, ki so bogove pobožno častile. Egipčani so radi molili, molili so z razprostrtimi rokami ali so se klanjali do tal. Iz spoštovanja do božanstva so se vrgli tudi na tla ali so klečali in držali levo roko kvišku, desno pa na prsih. Bogovom so darovali različne stvari: rože, sadje, poljske pridelke, kruh, meso in živali. Darovane živali so morale biti brez telesne napake. V templjih se je širil prijetni vonj, ker so bogovom žigali dragocena, dišeča kadila.

Tako je bilo versko življenje v starem Egiptu. Zgodovinar Diodor piše, da je imel Egipčane za eden najsrenejših narodov na zemlji, ker jim je dežela nudila vsega, kar so potrebovali, ker so bili pridni in pobožni, ker so se postave strogo izpolnjevale ter je povsod vladal red in poštenost. Rodovitnost dežele je bila toliko, da so imeli Egipt za najrodovitnejšo deželo na zemlji. To rodovitnost je Egipt že od nekdanj dobival od reke Nil, ki vsako leto v gotovem času preplavi in s svojo blatno zemljo pognoji polja, da prinašajo bogate žetve. V zadnjem času se je površje obdelane zemlje zelo povečalo, ker so Angleži pri mestu Assuan napravili velikanski 1800 m dolg jez, ki zapira reko, da se celo leto po kanalih more namakati zemlja, kolikor je potrebno.

Na reki Nil so plavale mogočne ladje, na njegovih bregovih so se vrstila lepa mesta in mogočni templji. V mestih je živel delavno ljudstvo, v templjih pa pobožni in učenj duhovniki. Povsod je bilo videti blagostanje in vse je prešinjala misel na posmrtno življenje. Zato so Egipčani stavili velikanske grobnice in visoke piramide, katere še dandanes vsak občuduje, ki jih vidi. Zgodovinar Weiss piše, da v najstarejših časih Egipta najdemo tako umevanje verskih vprašanj, da se zdi, kot bi slišali glasove prvotnega razodenja.

Ko je pa to umevanje verskih vprašanj začelo pešati, ko je zavlada verska mlačnost, razuzdanost in so se začele upeljovati razne novotarije, je tudi sreča vzela slovo od Egipčanov in prišli so pod jarem tujih narodov. V bitki pri Peluziji leta 525 pr. Kr. so izgubili svojo samostojnost. V teku stoletij je Egipt preživel mnogo ponižanja. Za časa Ptolomejcev se je zdelo, da so se povrnili stari dobri časi, ker Egipt je štel 7 milijonov prebivalcev in Aleksandrija s 300.000 prebival-

Samo 130 Din

rdeča ali rožasta odeja!

Samo 150 Din

krasna klot odeja!

Samo 43 Din

sivo vzorčasta flanel-odeja!

1004/7

Razp.

Trgovski dom Stermecki, Celje št. 24

Neodgovarjajoče se zamenja ali vrne denar.

Zahtevajte takoj novi, veliki, brezplačni ilustrirani cenik z več tisoč slikami!

ci je bila prvo trgovsko mesto na svetu, toda tem hujše je bilo ponižanje, ko so Rimljani zasedli Egipt. Cezar je imel hude boje v Aleksandriji, Oktavian je izropal Egipt, Karakala je klal kot mesar. Krščanstvo je lepo vspevalo v Egiptu s svojimi visokimi šolami in upanje je bilo, da bodo nastopili za deželo boljši časi. S krščanstvom so se pa pojavili tudi besni krivoverci. A kmalu so prišli mohamedanski Arabci, ki so uničili krščanstvo in vso njegovo kulturo. Kot potomcev nekdanjih mogočnih Egipčanov je dandanes le nekaj stotisoč felahov (kočarjev in delavcev), ki stanujejo kot so stanovali pred tisočletji v hornih kočah, zbitih iz slame ali rogoze in nilskega blata. (Dalje prih.)

Zanimive vesti.

Iz organizacije zločincev. Največje in najbolj drzne zločinske organizacije obstojajo v ameriškem mestu Čikago. Ker so bile baš tukaj varnostne razmere obupne, so napele oblasti v zadnjem času vse sile, da bi iztrebile lopovska gnezda. Pohod proti banditskim organizacijam je rodil le malo uspeha. Kot protikrep proti oblastni preganjalni akciji je zahteval vodja vseh čikaških banditov Al Capone, da mora plačati vsak od organiziranih tolovajev 200 dolarjev. Iz nabrane svote je osnoval kapital za podkupovanje policije. Poskus banditskega kolovodje je že uspel v toliko, ker je zagrabila policija od 26 najbolj opasnih roparskih vodij le 7. Sedaj namerava policija pasti po ženah in deci banditov in jih obdržati v zaporih kot talce, dokler se ne bodo zglasili lopovi sami na obračun. Al Capone bo podkupovalni kapital enostavno povečal in potem bodo ostale tudi žene in otroci roparskih kolovodij neizsledeni.

Zamorec v levji votlini. Londonski list poroča to-le: Pred kratkem se je podila po pustinja severnega Transvala v Južni Afriki lovska družba za levinjo, ki je bila dan poprej obstreljena. Slednjič so našli mrtvo zver in poleg nje zamorca, ki je bridko jokal. Črnc je pripovedoval, kako so ga osumili pred več leti umora in se je rešil ječe edino le s pobegom. Cele tedne je taval okrog, da bi našel kako varno zavetišče pred preganjalci. Izsledil je

votlino, v katero je vstopil že čisto izmučen. Utrujenost ga je premagala, hitro je zaspal. Ko se je prebudil, je spoznal, da se nahaja v sredi med levo družino. Kaj se je zgodilo? Po pripovedovanju zamorca se je razvilo med njim ter posestniki brloga kmalu prijateljsko razmerje. Gost se je preživil s koreninami ter sadjem. Nekega dne se je vrnil v tabor poglavar — lev z velikim jelenom in okusnega obeh se je udeležil tudi črnc. Od tedaj ni delil s četveronožci le stanovanja, ampak tudi hrano. Tako so pretekla tri leta. Pozneje se je odstranil iz votline levji par z odraslimi mladici in si izbral drugo bivališče radi hrane. Od tedaj ni imel zamorec v popolni samoti druge tolažbe nego levinjo, ki ga je obiskovala v gotovih presledkih in pokazala s tem napram njemu popolno udanost. Ubogi črnc je objokoval smrt edine prijateljice, katero je našel v pustinji v dobi dolgega prognanstva. Lovska družba se je zavzela za samotarja. Eden od lovcev mu je ponudil službo hlapca na farmi pri Johannesburgu.

Nekaj o človeški koži. Človeška koža je nekaj zelo imenitnega. Njena važnost ne tiči le v tem, da je nekaka odeja telesa, ampak ona je skladišče, ureja toploto, je organ za izločanje in občutenje. Da bomo te trditve spoznali, si moramo človeško kožo ogledati natančneje. Ako bi mogli res skočiti iz kože, kakor ljudje govorijo, in bi jo razgrnili po mizi, bi videli, da obsega $1\frac{1}{2}$ kvadratnega metra. Naša koža je zelo umetno delo. Koliko je že v njej raznih žlez. Že žlez za potenje je v koži $2\frac{1}{2}$ milijona. Koža je ustvarjena iz 5 plasti in je komaj $2\frac{1}{2}$ mm debela. Je zelo trdna ter elastična. Lahko se raztegne in se skrči zopet nazaj v prejšnjo obliko. Vsebina maščobne podlage moške kože znaša 13 kg, ženske 16 kg. Koža je porastena z dlakami, le na podplatih in no notrajni strani rok ne. Koža na glavi pokriva 80.000 las, 20 tisoč dlak ostalo telo. Zanimivo je, da je barva las glede števila v tesni zvezi. Ženska ima n. pr. 140.000 svetlih las, ali 109.000 rujavih, ali 102.000 črnih, ali 88.000 rdečkastih. Lasje so zelo odporni. Kitajec se pusti v cirkusu obesiti za kito. Lasje na glavi vzdržijo dvojno težo telesa. Na vsak posamezni las lahko obesimo utež 50 gramov. Las se da nategniti za eno tretjino prvotne dolžnosti. Človek lahko izpoti v $1\frac{1}{2}$ uri $2\frac{1}{2}$ litra vede.

ZARAZVEDRILO

Most.

Mogočen minister neke tuje države je sklenil, da bo pustil zgraditi preko velike reke most. To delo bi naj bilo največje tehnično čudo vseh časov. Vlada je dovolila za most 200 milijonov. Gradba je bila javno razpisana.

Iz vseh delov sveta so se oglasili gradbeni inženjerji. Minister je pregledal in preštudiral vse načrte in je iz-

bral 10, ki bi naj prišli v poštev pri ožji volitvi. Odločitev je trajala več tednov. Nekega dne se je dozdevalo, da bo dobil delo nemški inženjer, drugi dan pa so že govorili, da bo gradil Anglež. Po preteku nekaj ur je bila tudi ta vest preklicana in stavbenik iz Cikage se je veselil največjega upanja. Dne 28. avgusta je poklical minister inženjerje k sebi. Prišlo jih je le devet. »Gospodje«, je prišel minister, »število navzočih se je skrčilo za enega. Bil sem prisiljen k temu koraku, ker je bil ta gospod tolikanj drzen, da mi je ponudil podkupnino par stotisoč. Bila je moja dolžnost, ker sem sluga države, da sem pokazal temu gospodu vrata in pri tej priložnosti naglašam še enkrat, da se bo izvršila podelitev dela le na podlagi strokovnjaških razmotrivanj in da ne bodo igrali pri tem niti najmanjše vloge osebni ali politični vplivi. Gospodje, jaz vas pričakujem prihodnje dni vsakega posameznega v moji pisarni, da bom z vami še enkrat pregledal vsak načrt. Hvala lepa, gospodje!«

Po tem razgovoru niso bili gospodje inženjerji nič kaj dobre volje. Videti je bilo, da je podelitev dela odvisna le od slučaja, ker so bili že v naprej izključeni uplivi ter posredovanja. Stavbeniki so se razlezli po hotelih in so skušali podpreti vsak svoj načrt s tehničnimi in računskimi prednostmi. Minister jih je poslušal molče vsakega posameznega. Pokimal je: »Vaša razpravljanja so me zelo zanimala. Hvala lepa!« — »Ali lahko upam, gospod minister?« — »Ej, seveda«, je tolažil minister nestrpneže, »odločitev se bo izvršila pismenim potom.«

Osmega dne se je pripeljal francoski inženjer iz Pariza. Bil je najlepši poletni dan. Solnce je žgalo z neba, na katerem ni bilo niti sence kakega oblaka. Vremenski preroki so napovedovali stalno najlepše vreme. Tudi kake nevihte so bile izključene.

Francoski inženjer se je pustil javiti pri gospodu ministru in je bil sprejet. Koj pri vratih se je globoko priklonil in vprašal: »Gospod minister, vi ste me pozvali?« — »Da. Še enkrat bi rad slišal vse podrobnosti vašega načrta. Imate gotovo risbe seboj?« — Inženjer se je priklonil še enkrat in odgovoril: »Gospod minister, načrtov nisem prinesel seboj.« — »Ste jih pozabili?« — »Ne, nalašč jih nisem vzel seboj. Pred mojim hotelom ni bilo nobenega fijačkerja, moral sem peš k vam. Nisem hotel jemati seboj dragocene risbe, ker jo imam le v enem izvodu in bi bila brezmejna škoda, ako bi jo izpostavil nevarnosti dežja.« — Minister je bil ves iz sebe ter začuden: »Dežju? Zunaj vendar sije solnce!« — »Gotovo, gospod minister«, se je smehljaj inženjer, »vendar najkasneje v 10 minutah bo deževalo, kakor bi ulival iz škafa.« — Minister je stopil k oknu. »Izključeno. Daleč naokoli ni niti enega oblaka.« — Inženjer je nadaljeval bolj potihoma: »Kakor pač mislite, gospod minister. Jaz trdim, da bo lilo tekem 10 minut in sem pripravljen tozadevno z gospodom ministrom tudi staviti. Stavim 2 milijona, da bo deževalo.« — Minister

se je obrnil in gledal nato dolgo v Francoza. Nasmeh mu je zaigral na obrazu. »Dobro. Stava velja!«

Minister je dobil stavo. Gradba mostu je bila podeljena pismenim potom francoskemu inženjerju iz Pariza.

ZA NAŠO DEČO

MOČVARJEVE SANJE.

Močvar je bil pravi preprijavec. Zopet enkrat je hvalil v gostilni »dobre stare čase« nad vse ter je postal ves besen, ko so mu drugi ugovarjali. Po njegovem mnenju se ni za kmeta napravilo prav nič in bi bilo bolje, če bi se bilo pustilo vse, kakor je bilo prej. Ako bi vsak delal tako kakor je delal praded, bi danes bilo vse boljše v deželi. S tem je udaril Močvar po mizi, da so kozarci kar odskakovali, je plačal in šel.

Kmalu je bil doma v postelji, ker ni imel daleč. Zadovoljen se je raztegoval. V njegovi glavi se še niso umirile misli na prejšnjo dozdevno zlato dobo; vse drugo je bila neumnost, samo dobri časi in praded so mu ugažali. Tedaj je zaspal in imel čudne sanje.

Stal je pred svojo hišo, pa vendar ni bila prava. Kjer bi moral biti travnik, se je razprostiralo močvirje. Hiša je imela prav siromašno slamnato streho, podobna pa je bila bolj svinjaku kakor prostoru za ljudi. Ko se je Močvar baš hotel razjeziti nad zanikrnostjo, ki je sevala iz vsega, kar je bilo v hiši in okoli nje, je stopil star mož iz hiše. Za sabo je vlekel suhega konja ter ga je vpregel pred plug. Močvar je stopil do starca in ga je poprašal:

»Zakaj ne izsušite močvirja?«

»Nimam časa.«

»No, to ne bi bilo slabo. Kaj pa delate drugoga?«

»Tlako opravljam. Najprej pride na vrsto graščakovo polje, potem šele moje.«

»Zakaj si pa hiše malo ne popravite?«

»Nimam denarja, moram plačevati desetino.«

Seveda, Močvar je že slišal nekaj o tlaki in desetini. Bilo je toliko dela za tuje ljudi, da človek ni prišel do lastnega, in treba je bilo toliko plačevati, da doma ni ostalo prav nič.

»Torej niste kmetje, ampak hlapci!«

»Ti si gotovo velik gospod?« je menil stari.

»Večji ko ti. Kakšen plug imaš? Saj je tako raven in plitek, da komaj malo zareže v zemljo.«

»Popravi ga!«

»Ni umetnost. Kako pa izhajaš z orodjem? Kako je na polju?«

»No, še tako. Če mi divjačina ne bo napravila preveč škode in če graščak ne bo imel na njivah lova, bo že še za ženo in otroka.«

»Kje pa imaš ženo?«

»V koči. Že leto in dan ima groznico.«

»Razumljivo, v tej luknji in ob nezdravi vodi. Kaj pa pravi zdravnik?«

»Ga ni treba. Kadar jo tresse groznica, govorimo čez njo blagoslov za groznico.«

»Imaš otroke?«

»Da, fanta. Zdej hoče v tujino in je šel k graščaku za dovoljenje prosit.«

»In to mirno pustite? Mi bi se bili že davno zbrali, pa bi bili tistemu gospodu poslali pismo.«

»Ko pa ne zna nihče pisati.«

»Pa gotovo so vam vsem pokazali tisti spis, po katerem morate biti tako poslušni?«

»Saj nihče ne zna čitati!«

»Vidim, vidim, živite kakor živina, tudi neumni ste tako!«

»Kaj?« se je zarežal stari, »ali je tebi bolje? Bodi tedaj vesel, ali mene ne žali, jaz sem tvoj praded.«